

בש"פ 2768/16 - מונטר טחן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 2768/16

כבוד השופט מ' מזוז
מונטר טחן

לפני:
העורר:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום
20.3.2016 במ"ת 47711-03-15 (ע"י כב' השופט
ר' פרידמן-פלדמן)

תאריך הישיבה: ג' בניסן התשע"ו (11.4.2016)

בשם העורר: עו"ד תמיר סולומון

בשם המשיבה: עו"ד יורם הירשברג

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ר' פרידמן-פלדמן) מיום 20.3.2016 במ"ת 47711-03-15, אשר דחה את בקשתו של העורר לפי סעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו - 1996 (להלן: חוק המעצרים) לעיין מחדש בהחלטה לעצור אותו עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 23.5.2016 הוגש כתב אישום נגד העורר, יחד עם חמישה נאשמים נוספים, בגין מעורבות בתכנית עבריינית רחבת היקף לביצוע שורה של עבירות כלכליות. על פי המפורט בכתב האישום, הנאשמים קשרו קשר להפקה ולהפצה של אלפי חשבוניות מס פיקטיביות בהיקף של מאות מיליוני שקלים, באמצעותם סייעו לאחרים להתחמק מתשלום מס הכנסה ומס ערך מוסף בסכומים עצומים, וכן הלבנו הון בסכומים ניכרים (ראו פירוט בהחלטותיו של השופט ס' ג'ובראן

מיום 27.12.2015 בבש"פ 8289/15, ומיום 14.1.2016 בבש"פ 8520/15).

בגין מעשים אלה יוחסו לחברי הקבוצה בכתב האישום עבירות שונות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977; לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961; ולפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

3. ביום 14.7.2015 החליט בית משפט קמא, לבקשת המדינה, להורות על מעצרו של העורר, יחד עם שלושה מן הנאשמים הנוספים בפרשה, עד לתום ההליכים נגדם. כל הארבעה לא חלקו על קיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר, ההחלטה התמקדה בשאלת קיומה של חלופת מעצר מתאימה. לאחר עיון ודין, לרבות סקירת המלצות שירות המבחן, הורה בית המשפט כאמור על מעצרו של ארבעת הנאשמים. יצוין עם זאת, כי בעוד לגבי שלושת הנאשמים האחרים המליץ שירות המבחן על שחרורם לחלופות מעצר (ובית המשפט דחה המלצה זו), הרי שבנוגע לעורר המליץ שירות המבחן לעצור אותו עד לתום ההליכים נגדו.

4. מאז ניתנה אותה החלטה, הוארך מעצרו של העורר (יחד עם שותפיו לפרשה) פעמיים על ידי בית משפט זה, ב-90 ימים כל פעם - ביום 14.1.2016 בהחלטתו של השופט ס' ג'ובראן (בש"פ 8523/15), ולאחרונה ביום 23.3.2016, בהחלטת השופט ע' פוגלמן (בש"פ 2162/16).

5. ביום 20.3.2016, 3 ימים קודם להחלטה על הארכת מעצרו, החליט בית משפט קמא לדחות את בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. החלטה זו היא מושא ערר זה.

בבקשתו לעיון חוזר ביקש העורר כי מעצרו יומר במעצר בית במושב יציץ, תחת פיקוחו של העובד הסוציאלי, מר ירדן אולמן. נטען כי הבית האמור מוקף גדר גבוהה ומצלמות, ויתגוררו בו העותר והמפקחים עליו בלבד. העורר ישהה בבית תמורות סכום של 6,000 ₪ בחודש ויטופל על ידי מר אולמן פעמיים בשבוע, בטיפול קוגניטיבי התנהגותי. בית משפט קמא קבע שחלופת מעצר זו אינה ראויה, "הן בשל אופי החלופה המהווה לכאורה 'הפרטה' של בתי המעצר, והן לגופו של עניין". בית המשפט ציטט בהחלטתו חשש שהועלה בבית משפט זה, כי חלופות מעצר מן הסוג הנדון עלולות לקיים בתוכן ניגוד עניינים מובנה, ולהביא לפגיעה בעיקרון השוויון בין עצורים (בש"פ 7445/09 מדינת ישראל נ' עזאלדין (17.9.2009)). בנוסף, בית המשפט לא שוכנע כי יהיה בחלופת המעצר המוצעת כדי למנוע מהעורר לבצע עבירות כלכליות נוספות. לבסוף, ביחס לטיפול שהוצע לעורר על ידי מר אולמן, נקבע כי: "הפיתוי שבשחרור מבית המעצר, יש בו כדי ליצור נכונות אצל המבקש לקבל טיפול כזה, אשר ספק אם הוא זקוק לו. יוזכר כי מדובר בעבירות כלכליות בהיקף ניכר, אותן ביצע המבקש לכאורה עם כמה מאחיו. בנסיבות אלה, טיפול, כמוצק על ידי מר אולמן, ספק אם יש לו מקום, ובכל מקרה הוא אינו מהווה עילה לשחרור המבקש ממעצר".

6. על החלטה זו הוגש כאמור הערר דנן אשר במסגרתו נטען כי חלופת המעצר המוצעת הינה ראויה, שכן היא משלבת פיקוח וטיפול קפדניים ואפקטיביים לצד תנאים טובים עבור העורר ועבור בני משפחתו בביקוריהם אותו. להפגת החשש שהעלה בית משפט קמא, העורר טוען כי כיום אין בכוחם של הנאשמים להמשיך ולקיים את הקשר העברייני שבו הם מואשמים. העורר גם חולק על התייחסות בית משפט קמא לאפשרות הטיפולית המוצעת לו, וטוען כי אין בטיפול הכלול בחלופת מעצר כדי לפגום בה, אלא להוות "בונוס".

7. בדיון לפני חזר בא כוח העורר על טענותיו האמורות. לדבריו, החלופה שהוצעה היא הולמת ומאינת מסוכנות, וכי למעשה לא נשקפת מהעורר כיום כל מסוכנות. כן נטען שהעורר כבר עצור תקופה ממושכת והמשפט לא צפוי להסתיים בקרוב. ולבסוף ביקש לשלוח את העורר לתסקיר מעצר חדש.

מנגד, טען בא כוח המדינה כי אך לפני כשבועיים וחצי, לאחר שניתנה החלטת בית משפט קמא מושא ערר זה, החליט בית משפט זה על הארכת מעצרו של העורר, ועל כן אין מקום לבחינה נוספת של עניינו של העורר. כן נטען כי תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר היה שלילי ביותר, ואינו מתיישב כלל עם עמדתו של מר אולמן. לבסוף ביקש בא כוח המדינה להגיש שלוש בקשות והחלטות של בית משפט קמא מהן עולה כי בעוד המדינה עושה מאמצים לזרז את קצב הדיונים בתיק, הרי שהנאשמים מבקשים דחיות חוזרות ונשנות.

דיון והכרעה

8. איני רואה לקבל את טענת המדינה כי החלטת בית משפט זה מיום 23.3.2016 בדבר הארכת מעצרו של העורר יש בה כדי לשלול את הצורך לבחון את בקשת העורר לבחינת חלופת מעצר. כידוע, השיקולים בבחינת בקשה להארכת מעצר אינם זהים לאלה שבבחינת בקשה לעיון חוזר, אף שכמובן יש גם צדדים משיקים. מכל מקום, בהליך של הארכת תקופת המעצר לא בחן בית משפט זה את חלופת המעצר הנדונה, וממילא אין בהחלטה על הארכת המעצר כדי לייתר את הדיון בערר.

9. עם זאת, לאחר עיון ובחינה לא מצאתי מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא, אשר לא מצא את חלופת המעצר המוצעת כחלופת מעצר הולמת.

10. קשה להפריז בחומרתן של העבירות המיוחסות לעורר יחד עם שותפיו לתכנית העבריינית. המדובר בעבירות מרמה והונאה בהיקפים עצומים של מאות מיליוני שקלים. העורר נעצר בשל עילות של מסוכנות כלכלית לביטחון הציבור ורכושו, חשש לשיבוש הליכי משפט, חשש להשפעה על עדים וחשש להתחמקות מהליכים. בתסקיר שירות המבחן בעניינו גם הוערך כי הסיכון להישנות עבירות מצדו הוא בינוני-גבוה, וכמצוין לעיל, שלל שירות המבחן את שחרורו לחלופת מעצר.

11. בית משפט קמא בחן היטב את חלופת המעצר המוצעת, קיבל לעיונו מסמך מפורט של מר אולמן ואף שמע מפיו הסברים על החלופה המוצעת, ובסופו של דבר לא מצא את החלופה כהולמת. כאמור, לאחר עיון ובחינה לא מצאתי כי נפלה כל שגגה בהחלטת בית משפט קמא המצדיקה התערבותי.

12. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' בניסן התשע"ו (12.4.2016).

ש ו פ ט
